

ПРИЙОМИ АКТИВНОЇ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ.

Вчись вчитися!

Як читати книгу.

- Читай повільно, не поспішаючи – краще запам'ятаєш прочитане.
- Дочитай книгу до кінця, не пропускай сторінок.
- Осмислюй прочитане. Не допускай механічного читання.
- Для свідомого сприймання ознайомлюйся з анотацією, прочитай епілог.
- Намагайся охоплювати поглядом цілі фрази, речення, абзаци.
- Коли зустрічаєш незнайомі слова під час читання книжок, періодики, звертайся до словників, довідників, енциклопедій.
- Не дочитавши книгу до кінця, вклади закладку на тому місці, де зупинився.
- Прочитавши книгу, обговори її з товаришами, батьками

Як працювати з підручником.

- ⊙ Прочитай увесь навчальний матеріал з метою загального ознайомлення зі змістом.
- ⊙ З'ясуй значення незрозумілих слів, термінів, понять і висловів за допомогою словника, по записах у робочому зошиті.
- ⊙ Розділи навчальний матеріал на частини для кращого засвоєння.
- ⊙ Визнач головну думку автора, зроби записи у формі плану, тез.
- ⊙ Прочитай текст ще раз і постарайся переказати його зміст по пам'яті.

Як працювати з текстом параграфа.

- ▶ Уважно прочитай текст параграфа, запитання і завдання до нього.
- ▶ Знайди в тексті відповіді на поставленні запитання. Виконай усі завдання.
- ▶ Запам'ятай усі терміни і поняття.
- ▶ Склади план своєї розповіді.
- ▶ Перекажи зміст тексту відповідно до складеного плану, використовуючи у своїй розповіді нові терміни, поняття.

Як скласти план тексту підручника.

- Прочитай заголовок параграфа і подумай: який зміст закладено в заголовок?
- Прочитай уважно даний параграф і виділи в ньому нові терміни (з'ясуй їх).
- Розглянь і постарайся зрозуміти малюнки і їх частини, що відносяться до тексту.
- Прочитай текст окремо по абзацах і визнач, про що йдеться в кожному абзаці.
- Склади план прочитаного тексту (пунктами плану можуть бути заголовки абзаців).
- Перекажи за складеним планом увесь текст, постарайся зрозуміти і запам'ятай його зміст.
- Дай відповіді на всі запитання в кінці параграфа або на запитання, поставлені вчителем.

Як користуватися навчальною, додатковою і довідковою літературою

- Використовуючи навчальну, довідкову і додаткову літературу, уточніть, що саме вас цікавить.
- Подумайте, де найбільша можливість одержати відповідь на запитання, що вас цікавить: у підручнику, довіднику чи додатковій літературі.
- Насамперед використайте підручник, потім – довідник, а тоді – додаткову літературу.
- Відкриваючи книжку, спочатку прочитайте зміст і покажчик термінів, назв.
- Залежно від мети використайте такі **види читання**:
 - Читання-перегляд, коли книжку переглядають швидко, зупиняючись на окремих сторінках (мета такого перегляду – перше ознайомлення з книгою, одержання певного уявлення про її зміст);
 - Вибіркове читання або неповне, коли читають не весь текст, а тільки потрібні місця;
 - Читання з різних видів записів прочитаного.

- Відшукавши у книзі потрібний розділ, параграф чи сторінку, не обмежуйтеся побіжним поглядом, а випишіть потрібну для себе інформацію, виділіть основне, складіть план прочитаного.

Форми ведення записів

План – це короткий перелік проблем, що розглядаються в книзі. Він може бути простим, якщо в ньому зазначені лише основні запитання, або складним, якщо поруч з основними є додаткові запитання.

Виписки - це цитати (дослівне відтворення думок автора книги) або короткий, близький до дослівного, виклад змісту потрібного уривку тексту. Виписувати з книги теоретичні положення, статистичні, хронологічні дані можна як у процесі читання, так і по його завершенні. Цитату обов'язково брати в лапки, а на кожному виписку давати посилання на джерело. Для полегшення наступної систематизації виписок їх краще робити на окремих аркушах, каталожних картках або перфокартах.

Конспект - це короткий письмовий виклад змісту книжки, статті, лекції тощо. Він може бути набагато менший, ніж сама книжка чи стаття. Під час конспектування не слід зловживати скороченням слів, а якщо скорочувати їх, то за загальними правилами; думки слід використовувати стисло, своїми словами, виписуючи лише найголовніше і найсуттєвіше, не допускаючи повторень. Можна використовувати цитати, обов'язково зазначати сторінку, з якої вона виписана. Особливо важливі думки в конспекті варто підкреслювати. Бажано залишати поля для додаткових записів.

Тези - стислий виклад основних ідей прочитаної книги.

Анотація - коротка характеристика прочитаного, яка дає загальну уяву про його виклад, зміст та призначення. Скласти її краще після прочитання всієї книги.

Резюме - короткий заключний виклад наукового повідомлення.

Реферат - короткий виклад змісту книги, наукової роботи або результатів вивчення наукової проблеми в письмовому викладі або у формі публічного виступу.

Як працювати з цитатою.

- Цитатою користуються для уточнення і підтвердження власних думок. Не можна зловживати цитатами.
- Цитата має виписуватися так, щоб у ній була закінчена думка автора.
- Виписувати цитату слід без заміни слів, з дотриманням усіх розділових знаків, із позначенням пропусків.
- Кожна цитата береться в лапки.

- Після цитати вказується джерело: прізвище автора, назва книги, місце і рік видання, номер тому і сторінки.

РАЦІОНАЛЬНІ МЕТОДИ І ПРИЙОМИ ВИКОНАННЯ ДОМАШНІХ ЗАВДАНЬ.

Вчись вчитися!

Домашнє завдання відіграє величезну роль у навчальній діяльності школяра. Адже на уроках дають готові знання, які вимагають механічного запам'ятовування, зате вдома ти тренуєшся застосовувати їх на практиці. Завдяки регулярному виконанню домашніх завдань ти зможеш за короткий проміжок часу добитися значного прогресу в навчанні.

Перевір на практиці!

Як готувати домашні завдання.

- Активно працюй на уроці: уважно слухай, відповідай на запитання.
- Став запитання, якщо чогось не зрозумів або з чимось не згодний.
- Навчися користуватися словниками й довідниками. З'ясуй значення незнайомих слів, знаходь потрібні факти й пояснення, правила, формули в довідниках.
- Якщо в тебе є комп'ютер, навчися з його допомогою знаходити потрібну інформацію, робити розрахунки за допомогою електронних таблиць тощо.
- Продумай послідовність виконання завдань з окремих предметів і спробуй визначити, скільки часу тобі знадобиться для виконання кожного завдання.
- Між уроками роби перерви.
- Спочатку спробуй зрозуміти матеріал, а потім його запам'ятати.
- Якщо матеріал, який треба вивчити, великий за обсягом або складний, розбий його на окремі частини й опрацюй кожну частину окремо. Використовуй метод ключових слів (ключові слова - найважливіші в кожному абзаці).
- Не залишай підготовку до доповідей, творів, творчих робіт на останній день, адже це потребує багато часу. Готуйся до них заздалегідь, рівномірно розподіляючи навантаження.
- Готуючись до усних уроків, використовуй карти, схеми. Вони допоможуть тобі краще зрозуміти й запам'ятати матеріал.

- Складай план усної відповіді.
- Перевірй себе.

Перевір на практиці!

Поради з організації домашньої навчальної роботи.

- ⊗ Правильно організуй своє робоче місце (робоче місце - тільки для роботи).
- ⊗ Склади графік виконання домашніх завдань на основі розкладу занять, домашня робота в буденні дні не повинна тривати після 21.00. Встанови час на виконання домашнього завдання з того чи іншого предмета, перевіряючи це за годинником.
- ⊗ Домашні завдання на формування навичок (задачі, вправи) краще робити в той день, коли вони були задані. Домашні завдання в усній формі можна виконувати заздалегідь, а ввечері напередодні уроку повторити перед сном.
- ⊗ Треба за можливості чергувати предмети, враховуючи асиметрію мозку: після предметів логіко-математичного циклу вивчати предмети гуманітарного циклу. Деякі неважкі форми домашніх завдань можна використовувати як відпочинок. Не забувай, кращий відпочинок - зміна діяльності. Таким відпочинком може бути віршований переклад, розфарбування контурних карт та різні творчі роботи.
- ⊗ На початку роботи: прочитай, що потрібно зробити; пригадай:
 - * матеріал, який вивчали на уроці, повтори його за підручником; .
 - * поради вчителя щодо виконання завдання.
- ⊗ Працюючи з текстом, спочатку прочитай його, помітивши олівцем основну думку абзацу, а також зрозумілі чи незрозумілі моменти, використовуючи знакову систему. На другому етапі роботи необхідно розглянути запитання після тексту і знайти відповідь на них, поставити позначку олівцем.
- ⊗ Для кращого запам'ятовування необхідно, щоб у процесі використовувати більше видів пам'яті, бажано чергувати способи роботи (наприклад: мовчки - читаючи вголос - конспектуючи).
- ⊗ Буває, що читаєш матеріал декілька раз, а розповісти належно не можеш, краще все робити так: прочитавши один раз, закрив книжку і спробуй

розповісти все, що можеш. Коли вже нічого не пригадується, перекажи, заглядаючи у текст. Спочатку це важко, зате ти себе проконтролював, і те, що не запам'яталося з першого разу, засвоїться при повторному читанні і жалітися не прийдеться, що 5 раз читав, а розповісти не можу. Друга умова належного запам'ятовування - бажання запам'ятати. Підсвідомо став за мету - запам'ятати, при цьому треба чітко сформулювати для себе що саме і як запам'ятати: все підряд чи окремі частини матеріалу напам'ять, близько до тексту або лише загальний смисл змісту.

- ☞ Точний попередній настрій допоможе домогтися бажаного результату. Чітке, свідоме бажання запам'ятати надовго (назавжди) підвищує міцність запам'ятовування.

